

אלgebra ליניארית 1

פרק 10 - מטריצות והעתקות ליניאריות

תוכן העניינים

1	. מטריצה שמייצגת העתקה.....
7	. מטריצה שמייצגת העתקה מבסיס לבסיס .....
10	. ערכים עצמיים ווקטוריים עצמיים של העתקה

מטריצה שמייצגת העתקה

הערה :
 כביסיס לפרק זה יש להכיר את המושגים וקטור קוואורדינט ביחס לבסיס ומטריצת מעבר מבסיס לבסיס (סוף הפרק מרחבים וקטוריים).
 לפיכך, השאלה הראשונה עוסקת בכך.

שאלות

1) נתונים שני בסיסים של $\mathbb{R}^3$:

$$B_1 = \{(1,1,0), (0,1,0), (0,1,1)\}, \quad B_2 = \{(1,0,1), (0,1,1), (0,0,1)\}$$

א. מצאו את וקטור הקואורדינטות ביחס לבסיס B_1 .

$$\text{סמן וקטור זה ב- } [v]_{B_1}.$$

ב. מצאו את וקטור הקואורדינטות ביחס לבסיס B_2 .

$$\text{סמן וקטור זה ב- } [v]_{B_2}.$$

ג. מצאו מטריצת מעבר מהבסיס B_1 לבסיס B_2 .

$$\text{סמן מטריצה זו ב- } [M]_{B_1}^{B_2}.$$

ד. מצאו מטריצת מעבר מהבסיס B_2 לבסיס B_1 .

$$\text{סמן מטריצה זו ב- } [M]_{B_2}^{B_1}.$$

ה. אשרו את הטענות הבאות:

$$[M]_{B_2}^{B_1} \cdot [v]_{B_1} = [v]_{B_2} \cdot 1$$

$$[M]_{B_1}^{B_2} \cdot [v]_{B_2} = [v]_{B_1} \cdot 2$$

$$[M]_{B_1}^{B_2} = ([M]_{B_2}^{B_1})^{-1} \cdot 3$$

(2) נתונה העתקה ליניארית : $T: R^3 \rightarrow R^3$

: נתוניים שני בסיסים של R^3

$$B_1 = \{(1,1,0), (0,1,0), (0,1,1)\}, \quad B_2 = \{(1,0,1), (0,1,1), (0,0,1)\}$$

א. מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה בבסיס B_1 .

$$\text{סמן} \text{ מטריצה} \text{ זו} \text{ ב-} [T]_{B_1}$$

ב. מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה בbasis B_2 .

$$\text{סמן} \text{ מטריצה} \text{ זו} \text{ ב-} [T]_{B_2}$$

ג. אשרו את הטענות הבאות :

$$[T]_{B_1} \cdot [v]_{B_1} = [T(v)]_{B_1} .1$$

$$[T]_{B_2} \cdot [v]_{B_2} = [T(v)]_{B_2} .2$$

$$[M]_{B_2}^{B_1} \cdot [T]_{B_1} \cdot [M]_{B_1}^{B_2} = [T]_{B_2} .3$$

ד. האם ההעתקה הפיכה?

ה. חשבו את הדטרמיננטה והעקבה של ההעתקה.

ו. מצאו ערכים עצמיים ו-וקטורים עצמיים עבור ההעתקה.

ז. האם ההעתקה ניתנת לכתסו?

(3) נתונה העתקה ליניארית $. T: R^3 \rightarrow R^3$

ידוע שהמטריצה שמייצגת את ההעתקה בbasis $B = \{(1,0,1), (0,1,1), (0,0,1)\}$

$$\text{היא} \quad [T]_B = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \\ -2 & -2 & 0 \end{pmatrix}$$

מהי נוסחת ההעתקה? פתרו בשתי דרכים שונות.

(4) יהיו B_1 ו- B_2 שני בסיסים של המרחב R^3 , ויהי T אופרטור לינארי על R^3 .

$$\cdot [T]_{B_1} = \begin{pmatrix} -29 & -45 & 6 \\ 20 & 31 & -4 \\ 13 & 19 & -1 \end{pmatrix} \text{ ו-} [M]_{B_1}^{B_2} = \begin{pmatrix} -1 & -9 & 6 \\ 1 & 6 & -4 \\ 1 & 5 & -2 \end{pmatrix}$$

$$\text{חשבו את} \quad [T]_{B_2} \text{ ו-} [M]_{B_2}^{B_1}$$

5) מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה:

$$, T(A) = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} A \quad , \quad T : M_2[R] \rightarrow M_2[R]$$

$$\text{לפי הבסיס: } . B = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\}$$

6) מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה $D : P_4[R] \rightarrow P_3[R]$,
לפי הבסיס הסטנדרטי של הפולינומים ממעלה קטנה או שווה ל-4.

7) נתונה העתקה לינארית $T : M_2[R] \rightarrow M_2[R]$. ידוע שהמטריצה שמייצגת את ההעתקה בבסיס הסטנדרטי

$$\cdot [T]_E = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} : \text{היא}$$

מצאו את נוסחת ההעתקה.

8) נתונה העתקה לינארית $T : P_2[R] \rightarrow P_2[R]$. נתון כי המטריצה המייצגת את ההעתקה, לפי הבסיס הסטנדרטי,

$$\cdot [T]_E = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} : \text{היא}$$

מצאו את נוסחת ההעתקה.

9) נתונה העתקה לינארית $T : P_2[R] \rightarrow P_2[R]$. נתון כי המטריצה המייצגת את ההעתקה, לפי הבסיס $, B = \{1, 1-x, x+x^2\}$

$$\cdot [T]_B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \end{pmatrix} : \text{היא}$$

א. מצאו את נוסחת ההעתקה.(Clomer, מצאו את $T(p(x))$)

* פתרו בשתי דרכים שונות.

ב. מצאו את $T^2(p(x))$.

10) תהיו $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ העתקה לינארית, ותהי A מטריצה ממשית,

כך שמתקיים $v \in \mathbb{R}^n$ לכל $T(v) = Av$.

נתון כי B בסיס ל- $\mathbb{R}^n$ ו- $n = \text{rank}(A)$

הוכחו כי $[T]_B$ הפיכה.

11) נתונה העתקה לינארית $T : P_3[R] \rightarrow P_3[R]$.

ידוע שהמטריצה שמייצגת את ההעתקה בבסיס הסטנדרטי

$$\cdot [T]_E = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \text{ היא}$$

- א. מצאו גרעין ותמונה של ההעתקה.
- ב. מצאו את נוסחת ההעתקה.

12) נתונה העתקה לינארית $T : M_2[R] \rightarrow M_2[R]$.

ידוע שהמטריצה שמייצגת את ההעתקה, בבסיס הסטנדרטי,

$$\cdot [T]_E = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 4 & 5 & 6 & 0 \\ 7 & 8 & 9 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \text{ היא}$$

- א. מצאו גרעין ותמונה של ההעתקה.
- ב. חשבו את העקבה, הדטרמיננטה והדרגה של ההעתקה.
- ג. מצאו את נוסחת ההעתקה.

13) נתונה העתקה לינארית : $T : P_2[R] \rightarrow P_2[R]$

הוכיחו ש- T העתקה נילפוטנטית.

14) יהיו $V = \mathbb{R}_2[x]$ מרחב הפולינומים ממעלה 2 ומטה מעל $\mathbb{R}$.

נתון הבסיס $B = \{1, x, x^2\}$, ונתונה העתקה הlinארית

$$\cdot T(p(x)) = xp''(x) - p'(x) ; T : V \rightarrow V$$

א. מצאו את המטריצה המייצגת $[T]_B$.

ב. מצאו בסיס וממד עבור $\text{Im}(T), \text{Ker}(T)$.

הערה : בפתרון סעיף זה לא נשמש במטריצה המייצגת למציאת הגרעין והתמונה, היות ונוסחת ההעתקה כבר נתונה בתרגיל.

. 15) נתונות שתי העתקות לינאריות $V \rightarrow V$

יהי $B = \{u, v, w\}$ בסיס V .

$$\text{נתון כי:} \quad \begin{cases} S(u) = u + v \\ S(v) = v + w \\ S(w) = w + u \end{cases}, \quad \begin{cases} T(u) = u - v \\ T(v) = v - w \\ T(w) = w - u \end{cases}$$

. א. הוכיחו כי: $\text{Ker}(T) \neq \{0\}$, $\text{Ker}(S) = \{0\}$

. ב. עבור כל אחת מההעתקות קבוע האם היא חח"ע ו/או על.

. ג. קבוע האם $\{T(u), T(v), T(w)\}$ פורשת את V .

. ד. קבוע האם $\{S(u), S(v), S(w)\}$ פורשת את V .

תשובות סופיות

$$[M]_{B_1}^{B_2} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 0 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} . \text{ג} \quad (x, y, z - x - y) \quad \text{ב} \quad (x, y - x - z, z) . \text{א} \quad (1)$$

ה. שאלת הוכחה.

$$[M]_{B_2}^{B_1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ -2 & -1 & 0 \end{pmatrix} . \text{ג}$$

$$[T]_{B_2} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \\ -2 & -2 & 0 \end{pmatrix} . \text{ב} \quad [T]_{B_1} = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} . \text{א} \quad (2)$$

ה. הדטרמיננטה: 0, העקבה: 3

ו. 0 ע"י ייחד; הו"ע שלו: (1, -1, 1). לא.

$$T(x, y, z) = (x + y, y + z, z - x) \quad (3)$$

$$[M]_{B_2}^{B_1} = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 0 \\ -0.5 & -1 & 0.5 \\ -0.25 & -1 & 0.75 \end{pmatrix}, \quad [T]_{B_2} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0.5 & -0.5 & 1 \\ -0.75 & 2.75 & 0.5 \end{pmatrix} \quad (4)$$

$$[T]_E = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad (6)$$

$$[T]_B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 2 \\ 3 & 5 & 4 & -2 \\ 0 & -2 & 0 & 6 \end{pmatrix} \quad (5)$$

$$T\begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \quad (7)$$

$$T(p(x)) = p(x+1) ; T : P_2[R] \rightarrow P_2[R] \quad (8)$$

$$T(a + bx + cx^2) = (a + 2b - 2c) + (2a + 4c)x + (2a + b + 2c)x^2 . \text{א} \quad (9)$$

$$T^2(a + bx + cx^2) = (a + 2c)1 + (10a + 8b + 4c)x + (8a + 6b + 4c)x^2 . \text{ב}$$

(10) שאלת הוכחה.

$$\text{Ker}(T) = sp\{-x + x^3, -1 + x^2\}, \text{ Im}(T) = sp\{1 + x^2, x + x^3\} . \text{א} \quad (11)$$

$$T(a + bx + cx^2 + dx^3) = (b + d)(1) + (a + c)x + (b + d)x^2 + (a + c)x^3 . \text{ב}$$

$$\text{Ker}(T) = sp\left\{\begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}\right\}, \text{ Im}(T) = sp\left\{\begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 7 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}\right\} . \text{א} \quad (12)$$

$$\text{tr}(T) = 15, \det(T) = 0, \text{rank}(T) = 2 . \text{ב}$$

(13) שאלת הוכחה.

$$B_{\text{Im}(T)} = \{1\}, \dim(\text{Im}(T)) = 1 . \text{ב} \quad [T]_B = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} . \text{א} \quad (14)$$

(15) שאלת הוכחה.

מטריצה שמייצגת העתקה מבסיס לבסיס

שאלות

1) מצאו את המטריצה המייצגת של כל אחת מההעתקות הלינאריות הבאות,

ביחס לבסיסים הסטנדרטיים של R^n :

$$T(x, y) = (x + y, y, -x) , \quad T : R^2 \rightarrow R^3 . \quad \text{א.}$$

$$T(x, y, z, t) = (4x - y - z + t, x + y + 4z + t) , \quad T : R^4 \rightarrow R^2 . \quad \text{ב.}$$

2) נתונה העתקה לינארית $T : R^4 \rightarrow R^2$; מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה מהבסיס הסטנדרטי של R^4

לבסיס הסטנדרטי של R^2 .

3) תהיו $T : R^3 \rightarrow R^2$ העתקה לינארית המוגדרת על ידי :

$$T(x, y, z) = (4x + y - z, x - y + z)$$

חשבו את המטריצה המייצגת את ההעתקה T מהבסיס

$B_1 = \{(1, 1, 0), (0, 1, 1), (0, 0, 1)\}$ של R^3 , $B_2 = \{(1, 4), (1, 5)\}$ של R^2 .

כלומר, את $[T]_{B_1}^{B_2}$.

4) עבור העתקה לינארית $T : R^3 \rightarrow R^2$ מתקיים :

$$B_1 = \{(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1)\} , \quad B_2 = \{(1, 0), (0, 1)\}$$

מצאו את נוסחת ההעתקה.

5) עבור העתקה לינארית $T : R^3 \rightarrow R^2$ מתקיים :

$$B_1 = \{(1, 1, 1), (1, 0, 1), (0, 0, 1)\} , \quad B_2 = \{(1, 1), (1, 2)\}$$

מצאו את נוסחת ההעתקה.

6) נתונה העתקה לינארית $T : P_3[R] \rightarrow P_2[R]$.

המטריצה שמייצגת את ההעתקה T , מהבסיס הסטנדרטי של $P_3[R]$

לבסיס הסטנדרטי של $P_2[R]$, נתונה על ידי :

מצאו את נוסחת ההעתקה.

7) נתונה העתקה לינארית $T: P_2[R] \rightarrow R^3$, אשר המטריצה המייצגת

$$\cdot [T] = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

אותה מבסיס סטנדרטי לבסיס סטנדרטי היא:
מצאו את נוסחת ההעתקה.

8) נתונה העתקה לינארית $T: M_2[R] \rightarrow P_3[R]$, שהמטריצה המייצגת אותה

$$\cdot [T] = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

מבסיס סטנדרטי לבסיס סטנדרטי היא:
מצאו את נוסחת ההעתקה.

9) תהיו $V \rightarrow T: V$ העתקה לינארית, כך ש- $n = \dim(V)$

ויהיו B_2, B_1 בסיסים סדורים של V . הוכחו או הפריכו:

$$[T]_{B_1}^{B_1} = I_n .$$

ב. אם T העתקת זהות, אז בהכרח

$$\cdot [T]_{B_2}^{B_1} [T]_{B_1}^{B_2} = I_n .$$

10) נתונה העתקה לינארית $T: P_2[R] \rightarrow R^3$ המוגדרת על ידי:

$$T(a+bx+cx^2) = (a+b, b+c, c)$$

א. מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה מבסיס לבסיס.
(הבסיסים סטנדרטיים)

ב. הוכחו שההעתקה הפיכה וחשבו את $T^{-1}(a, b, c)$.

$$\cdot T^4(a+bx+cx^2)$$

11) נתונה העתקה לינארית $T: M_2[R] \rightarrow P_3[R]$, המוגדרת על ידי:

$$T\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = (a-b) + (c+d)x + (a-c)x^2 + dx^3$$

א. מצאו את המטריצה שמייצגת את ההעתקה מבסיס לבסיס.
(הבסיסים סטנדרטיים)

ב. הוכחו שההעתקה הפיכה וחשבו את $T^{-1}(a+bx+cx^2+dx^3)$

12) חשבו את ST ואת TS , עבור ההעתקות:

$$S(x, y) = (x-y, x+y, y) ; \quad S: R^2 \rightarrow R^3$$

$$T(a+bx+cx^2) = (a+b, b-c) ; \quad T: P_2[R] \rightarrow R^2$$

תשובות סופיות

$$[T] = \begin{pmatrix} 4 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 4 & 1 \end{pmatrix} . \text{ ב.} \quad [T] = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} . \text{ א.} \quad (1)$$

$$[T] = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad (2)$$

$$[T] = \begin{pmatrix} 25 & 0 & -6 \\ -20 & 0 & 5 \end{pmatrix} \quad (3)$$

$$T(x, y, z) = (x + 2y + 3z, 4x + 5y + 6z) \quad (4)$$

$$T(x, y, z) = (x + y, y + z) \quad (5)$$

$$T(a + bx + cx^2 + dx^3) = (b + 2c)x + (2c + 6d)x^2 + (3d)x^3 \quad (6)$$

$$T(a + bx + cx^2) = (a + b, b + c, c) \quad (7)$$

$$T\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = (a - b) + (c + d)x + (a - c)x^2 + dx^3 \quad (8)$$

9. שאלת הוכחה.

$$T^{-1}(a, b, c) = (a - b + c)x + (b - c)x^2 + cx^3 . \text{ ב.} \quad \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} . \text{ א.} \quad (10)$$

ג. לא ניתן.

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} . \text{ א.} \quad (11)$$

$$T^{-1}(a + bx + cx^2 + dx^3) = \begin{pmatrix} b + c - d & -a + b + c - d \\ b - d & d \end{pmatrix} . \text{ ב.}$$

$$ST(a + bx + cx^2) = (a + c, a + 2b - c, b - c) \quad (12)$$

ערכימים עצמיים וקטוריים עצמיים של העתקה

שאלות

1) נתונה העתקה לינארית, $T(X) = PX$; $T : M_2[R] \rightarrow M_2[R]$ כאשר P מטריצה לא ידועה מסדר 2.

נסמן ב- W את קבוצת כל המטריצות P , שעבורן המטריצה
 $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ היא וקטור עצמי של העתקה.
 א. מצאו את W .
 ב. הוכחו כי W היא תת-מרחב של $M_2[R]$, ומצאו לה בסיס.

2) נתונה העתקה לינארית, $T(X) = PX$; $T : M_{10}[R] \rightarrow M_{10}[R]$ כאשר P מטריצה לא ידועה מסדר 10.

ידוע כי A היא מטריצה הפיכה, שמהווה וקטור עצמי של העתקה –
 המתאים לערך העצמי 4.
 חשבו את $|P|$.

3) מצאו העתקה לינארית T , שעבורה המטריצה
 $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{pmatrix}$ היא וקטור עצמי המתאים לערך העצמי 4.

4) ענו על השיעיפים הבאים :

א. נתונה העתקה לינארית $T(x, y, z) = (4x - y - z, x + 2y - z, x - y + 2z)$.
 מצאו ערכימים עצמיים וקטוריים עצמיים של העתקה.
 האם העתקה ניתנת לכלISON?

ב. נתונה העתקה לינארית : $T(x, y, z) = (x + y, y + z, z - x)$, $T : R^3 \rightarrow R^3$.
 מצאו ערכימים עצמיים וקטוריים עצמיים עבור העתקה.
 האם העתקה ניתנת לכלISON?

5) נתונה העתקה לינארית $(z) . T(x, y, z) = (x + z, y, x + z)$.

א. מצאו ערכימים עצמיים וקטוריים עצמיים של העתקה.
 ב. האם העתקה ניתנת לכלISON?
 ג. במידה וכן, חשבו $(x, y, z)^{2009} . T$.

6) נתונה העתקה לינארית:

$$T \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} ; \quad T : M_2[R] \rightarrow M_2[R]$$

- א. מצאו את המטריצה המייצגת את ההעתקה בסיס הסטנדרטי.
- ב. מצאו ערכים עצמיים וקטורים עצמיים של ההעתקה.
- ג. האם ההעתקה ניתנת לכיסוי?
- ד. במידה והתשובה לשיער ג' חיובית, חשבו את T^{10} .

7) נתונה העתקה לינארית: $T(p(x)) = p(x+1)$; $T : P_2[R] \rightarrow P_2[R]$

- א. מצאו את המטריצה המייצגת את ההעתקה בסיס הסטנדרטי.
- ב. מצאו ערכים עצמיים וקטורים עצמיים של ההעתקה.
- ג. האם ההעתקה ניתנת לכיסוי?

8) יהיו V מרחב וקטורי מממד n .

תהי $V \rightarrow V$: T העתקה לינארית.

- א. הוכיחו ש- T הפיכה אם ורק כל הערכים העצמיים של T שונים מאפס.
- ב. הוכיחו כי אם T הפיכה, אז $-T$ ול- T^{-1} יש את אותם וקטורים עצמיים.
מה ניתן לומר על הקשר בין הערכים העצמיים של T ושל T^{-1} ?

תשובות סופיות

$$B_W = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} . \quad \text{ב. } \quad W = \left\{ \begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix} \mid \lambda \in R \right\} . \quad \text{א. } \quad (1)$$

$$4^{10} = |P| \quad (2)$$

$$T(X) = 4X \quad T : M_{2x3}(R) \rightarrow M_{2x3}(R) \quad (3)$$

$$\text{א. } v_{\lambda=2} = (1, 1, 1), \quad v_{\lambda=3}^{(1)} = (1, 1, 0), \quad v_{\lambda=3}^{(2)} = (1, 0, 1). \quad (4)$$

ב. ערך עצמי: $x = 0$, וקטור עצמי: $v_{x=0} = (1, -1, 1)$, לא.

$$\text{ב. ניתנת לכלISON. } v_{\lambda=0} = (-1, 0, 1), \quad v_{\lambda=1} = (0, 1, 0), \quad v_{\lambda=2} = (1, 0, 1) \quad (5)$$

$$T^{2009}(x, y, z) = (2^{2008}x + 2^{2008}z, y, 2^{2008}x + 2^{2008}z) . \quad \text{ג.}$$

$$[T]_E = A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} . \quad \text{א. } \quad (6)$$

$$v_{x=0}^{(1)} = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad v_{x=0}^{(2)} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad v_{x=2}^{(1)} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad v_{x=2}^{(2)} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}. \quad \text{ב.}$$

$$T^{10} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2^9x + 2^9z & 2^9y + 2^9t \\ 2^9x + 2^9z & 2^9y + 2^9t \end{pmatrix} . \quad \text{ג. כנ. ד.}$$

$$\text{ג. לא ניתנת לכלISON. } v_{\lambda=1} = 1 \quad \text{ב.} \quad [T]_E = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} . \quad \text{א. } \quad (7)$$

8) שאלת הוכחה.